Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
**Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника**

вул. Шевченка, 57, м. Івано-Франківськ, 76018, тел. (0342) 75-23-51, факс (0342) 53-15-74
e-mail: office@pnu.edu.ua, Код ЄДРПОУ 02125266

_____ № _____

На № _____ від_____

Голові Національного агентства із
забезпечення якості вищої освіти
Квіту С. М.

Про погодження експертного висновку

Шановний Сергію Мироновичу!

Ректорат повідомляє Вас, що ознайомившись із звітом про результати акредитаційної експертизи освітньої програми «Французька мова і література», реєстраційний номер акредитаційної справи А-19-0068-93, гарант освітньої програми Яцків Н.Я., код освітньої програми у ЄДЕБО 23538, з пропозиціями та зауваженнями експертної групи не згідний, заперечення та аргументи висловлюємо у додатку .

З повагою

Т.в.о. ректора Г. Й. Михайлишин

Виконавець: Макарук І.В.
(096) 787-19-01

Зауваження до експертного висновку
акредитаційної експертизи ОП «Французька мова та література» № А-19-0068-93

| Зауваження експертної комісії | Коментар розробників ОП |
|---|---|
| **Критерій 1. Проектування і цілі ОП**<br>Слабкими сторонами в контексті Критерію 1, після ознайомлення з ОП і навчальним планом, вважаємо невідповідність Стандарту вищої освіти, нечітко визначені цілі відповідно до місії та стратегії ЗВО (у наданій експертам заздалегідь освітній програмі), тому рекомендуємо в першу чергу привести ОП до стандарту і скласти структурно-логічну схему забезпечення ПРН за рахунок освітніх компонентів. Також рекомендуємо більшу увагу звертати на залучення академічної спільноти, а не лише директорів шкіл і мовних курсів, адже серед можливостей випускника магістратури є можливість працювати викладачем або вступати на навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем (доктор філософії). Також варто більш детальну увагу звернути на тенденції розвитку ринку праці і галузевий контекст.<br>Невідповідність Стандарту є суттєвим недоліком у контексті Критерію 1, проте під час виїзної експертизи експерти пересвідчилися, що ЗВО свідомий цієї проблеми, і має реалістичний план її вирішення (гарантами та розробниками ОП було надано проєкт про приведення ОП до вимог Стандарту, однак його ще не було затверджено на Вченій раді факультету і ще не було оприлюднено на сайті для публічного обговорення), тому можна зробити висновок, що ЗВО спроможний виправити цей недолік протягом одного року. Наразі проєкт оприлюднений на сторінці факультету іноземних мов. Невідповідність ОП Стандарту можна пояснити також тим, що вона розроблялася тоді, коли Стандарт ще не було затверджено. Варто також зазначити, що неурахування Стандарту є інституційним явищем, адже ОП «Англійська мова і література» та «Німецька мова і література» також не були приведені до вимог Стандарту. Відзначимо позитивну динаміку в розробці проєкту і активність групи забезпечення стосовно приведення ОП до Стандарту вищої освіти. Отже, вказані недоліки є суттєвими, проте можуть бути усунені протягом року. | 1. Експертам заздалегідь була представлена ОП, розроблена кафедрою французької філології у 2016, впроваджена Наказом ректора університету від 31 серпня 2016 р. зі змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 1293 від 20.09.2017 р. № 353 від 12.04.2018, затверджено спеціалізацію за другим (магістерським) рівнем 035.055 романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька, тому, що за цією програмою навчаються студенти, які поступили на навчання у 2018 р.<br>2. Невідповідність Стандарту вищої освіти пояснюємо тим, що ОП розроблялась тоді, коли Стандарту ще не було.<br>3. З впровадженням Стандарту вищої освіти 20.06.2019 р. розробники програми розпочали зміни для приведення ОП у відповідність до Стандарту, які вже враховані у силабусах та робочих програмах дисциплін, затверджених на засіданні кафедри французької філології 30.08.2019 р., протокол № 1.<br>4. З проектом змін до ОП комісія мала можливість ознайомитися безпосередньо у час роботи в ЗВО, він також доступний на сайті факультету іноземних мов та кафедри. Зміни до ОП у відповідності до Стандарту вищої освіти обговорені на засіданні кафедри французької філології 23.10.2019 р., протокол № 3, затверджені на засіданні Вченої ради факультету іноземних мов 29.10.2019 р., протокол №2, розміщені на сайті факультету та кафедри для громадського обговорення та затверджені на засіданні Вченої ради Прикарпатського національного університету ім.В. Стефаника 27.11.2019 р., протокол № 10.<br>5. Вважаємо, що зауваження стосовно невідповідності ОП Стандарту сформульоване некоректно, аргументи наводимо у порівняльній таблиці Додатку 1.<br>6. На зустріч з експертами були запрошені представники стейкхолдерів, зокрема завідувач кафедри філології та перекладу Івано-Франківського національного університету нафти і газу (представник |

| | |
|---|---|
| | академічної спільноти), директор перекладацького агентства «Sonata 40 мов», до самоаналізу додана довідка про працевлаштування випускників на кафедрі мовознавства Івано-Франківського національного медичного університету, зокрема й зазначено кількість захищених дисертацій. З етичних міркувань не запрошували на зустріч з експертами випускників, які працюють на кафедрі і захистили дисертації чи ще навчаються в аспірантурі. |
| **Критерій 2. Структура і зміст Освітньої програми**<br>Досягнення певних програмних результатів навчання за рахунок дисциплін вибіркового блоку та фактична відсутність дисциплін вільного вибору студента є найслабшими сторонами ОП «Французька мова і література» у контексті Критерію 2. Розробникам ОП потрібно відкоригувати структуру ОП, переглянути зв'язок освітніх компонентів з програмними результатами навчання та збільшити обсяг навчального навантаження для вибіркових дисциплін з урахуванням можливості вибору дисциплін з інших ОП (зокрема і тих, спеціальності яких напряму не пов'язані зі спеціальністю здобувача освіти цієї ОП), оскільки ця можливість є важливою не лише з точки зору особистісного розвитку здобувача освіти, а й з метою запровадження міждисциплінарності в освітній процес.<br>Відсутність структурно-логічної схеми зв'язку освітніх компонентів з програмними результатами навчання та фактична відсутність дисциплін вільного вибору студента є суттєвими недоліками у контексті відповідності Критерію 2. Проте, під час спілкування з гарантами та розробниками ОП «Французька мова і література», експертна група переконалася, що гаранти та розробники ОП свідомі цієї проблеми і готові працювати над її вирішенням. Отже, вказані недоліки є суттєвими, проте можуть бути усунені протягом року. | Вибір дисциплін вільного вибору студента визначається Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» права на вільний вибір навчальних дисциплін вибором другої іноземної мови. Зустрічі зі стейкхолдерами, аналіз ринку праці та анкетування студентів продемонстрували необхідність поглибленого вивчення другої іноземної мови для успішного працевлаштування. Оскільки навчальний план підготовки магістра передбачає блок обов'язкових дисциплін, блок професійної підготовки та практичної підготовки, тому на дисципліни другої іноземної мови залишається блок вільного вибору студента. Зазначимо, що такий вибір не нав'язується викладачами чи закладом, це свідомий вибір студентів, яким щороку пропонується каталог дисциплін на вибір. Однак розробники ОП усвідомили необхідність змін і врахували ці зміни у переліку освітніх компонентів навчального плану та ОП відповідно до вимог Стандарту вищої освіти.<br>Обмеженість процедури реалізації права на вибір навчальних дисциплін навчальним планом ОП – об'єктивна реалія підготовки фахівців з іноземних мов, зумовлена, з одного боку, обмеженою кількістю кредитів на дисципліни циклу практичної фахової підготовки, а з іншого, однозначним запитом здобувачів ОП саме на практичні фахові освітні компоненти. Під час зустрічей з експертами і опитуваннями,як здобувачі, так і випускники ОП висловили побажання збільшити кількість аудиторних годин на дисципліни практичної мовної підготовки за рахунок дисциплін загальногуманітарного циклу. Слід водночас зазначити, що на сайті |

| | |
|---|---|
| | кафедри французької філології представлений каталог дисциплін вільного вибору студента, які пропонуються на початку кожного навчального року, однак студенти вибирають другу іноземну мову. |
| **Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання**<br>Попри те, що ЗВО розробив положення щодо процедур визнання результатів навчання, отриманих в межах академічної мобільності та шляхом неформальної освіти (щодо останньої вже за результатами консультацій з експертною групою), рекомендуємо вжити заходів щодо контролю за реальним застосуванням вказаних положень на практиці, а також інформувати студентів про їхні права в контексті визнання таких результатів навчання. Правила процедури вступу на навчання за цією ОП оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО, є чіткими та доступними для розуміння потенційних абітурієнтів і не містять жодних дискримінаційних положень. Гаранти та розробники ОП відреагували на рекомендації експертів щодо необхідності затвердження Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти і уже після візиту експертної групи, у ЗВО було затверджено відповідний документ. В результаті здійсненого аналізу можемо стверджувати про загалом відповідність закладу вищої освіти вимогам критерію 3. Висловлені зауваження не є суттєвими, а недоліки загалом не впливають на якість освітньої програми. | Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» розроблялося Науково-методичною радою, було заслухане на засіданні ректорату від 21.10.2019 р., і рекомендоване на затвердження Вченою радою університету 05.11.2019 р., остаточно затверджене Вченою радою університету і введено в дію наказом ректора № 819 від 27.11.2019 р., регламентує процедуру визнання результатів навчання, отриманих в межах академічної мобільності та шляхом неформальної освіти. Вважаємо некоректними зауваженням експертів про те, що дане Положення було затверджене «за результатами консультацій з експертною групою». В обговоренні Положення на всіх рівнях брали участь представники студентської спільноти. Вважаємо необґрунтованими це зауваження, оскільки відсутність прецедентів не є ознакою недостатньої поінформованості студентів. |
| **Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою**<br>До слабких сторін можна віднести: - залучення здобувачів вищої освіти до пов’язаної з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО виглядає дещо обмеженим, зокрема в контексті відсутності реальних фактів визнання результатів навчання, отриманих в рамках міжнародної академічної мобільності; Недоліки: - форми та методи навчання, зазначені у силабусах, спрямовані на забезпечення РН, які не співпадають з ПРН, вказаними у ОП. Рекомендуємо: - привести у відповідність ОП до Стандарту, визначитися з переліком компетентностей та ПРН та переглянути доцільність використання форм і методів навчання для досягнення обраних | У силабусах враховані вимоги Стандарту вищої освіти. Окремі недоліки невідповідності виявлені у силабусі дисципліни «Сучасні інформаційні технології», яка належить до обов’язкових дисциплін загального блоку, зауваження враховані викладачем і виправлені в робочому порядку. Вважаємо, що дана дисципліна не є пріоритетною для визначення рівня фахової підготовки, так само як не можна робити висновку про «невідповідність» сформованих результатів навчання лише за однією дисципліною циклу загальної підготовки. |

| | |
|---|---|
| ПРН.<br>Існує недолік щодо невідповідності у силабусах та ОП. Після спілкування з експертною комісією члени проектної групи ОП зрозуміли у чому полягає така невідповідність та почали виправляти недоліки. Зокрема напередодні від'їзду експертної комісії до розгляду було представлено проєкт ОП, приведеної до Стандарту, з чітким переліком компетентностей та ПРН. З огляду на те, що окреслена невідповідність не вплинула на якість навчання та викладання за ОП, а ОП відповідає переважній більшості підкритерії, то вважаємо, що рівень відповідності ОП Критерію 4 можна оцінити як В. Організація навчання і викладання на освітній програмі загалом відповідає вимогам Критерію. Окремі недоліки є несистемними і можуть бути виправлені в робочому порядку. | |
| **Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність**<br>Серед слабких сторін на інституційному рівні варто виокремити наступні: - відсутність чіткої регламентації процедур вирішення конфлікту інтересів та оскарження результатів оцінювання; - вибіркова перевірка кваліфікаційних робіт на наявність текстових збігів. Рекомендуємо: 1. Централізовано оприлюднювати критерії оцінювання з кожного ОК на офіційному сайті структурного підрозділу або репозитарія. 2. Удосконалити та узгодити регламентацію процедур, пов'язаних із контрольними заходами та дотриманням академічної доброчесності. 3. Забезпечити перевірку всіх кваліфікаційних робіт з допомогою систем виявлення текстових збігів. 4. Увести в зміст ОК теми, пов'язані з правами інтелектуальної власності та академічною доброчесністю. 5. Оприлюднити магістерські роботи на сайті кафедри, факультету, або в репозитарії.<br>У ЗВО розроблені документи, що регламентують процедури, пов'язані з контрольними заходами і дотриманням академічної доброчесності. Ці регламентації є подекуди недосконалими або неузгодженими, однак практика їх застосування забезпечує об'єктивність оцінювання і дотримання академічної доброчесності. Контрольні заходи, | 1. Процедура оскарження результатів оцінювання прописана у Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів, введеному в дію наказом ректора (№ 799 від 26.11.2019 р.) Критерії оцінювання з кожного ОК наведені у силабусах, які знаходяться у вільному доступі на сайті кафедри, тому вважаємо недоцільним дублюванням централізовано оприлюднювати їх на офіційному сайті структурного підрозділу.<br>2. Процедури, пов'язані з контрольними заходами та дотриманням академічної доброчесності, регламентовані Положенням про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»(протокол № 9 від 25 вересня 2018 р.,введено в дію наказом ректора № 627 від 27 вересня 2018 р.), Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Кодексом честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», ухваленим Конференцію трудового колективу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»29 грудня 2015 р. (зі змінами від 30 серпня 2018 р., протокол засідання Конференції трудового колективу |

| | |
|---|---|
| передбачені ОП, є достатньо чіткими та придатними для оцінювання рівня досягнення здобувачами визначених результатів навчання. | ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» №1). А також Наказом № 638 про запровадження тестової форми проведення семестрових екзаменів з використанням комп'ютерних технологій (04.11.2013 р.). Усі документи розміщені на сайті університету у вільному доступі, за їх узгодженість відповідають юристи, практика їх застосування забезпечує об'єктивність оцінювання та дотримання академічної доброчесності.<br>3. Процедура перевірки на плагіат та її наслідки регулюються «Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Усі магістерські роботи згідно з Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії (Наказ № 33 від 27.01.2015 р.) передаються на електронних носіях до наукової бібліотеки, зберігаються в репозитарії, усі охочі можуть їх переглянути.<br>Перевірка кваліфікаційних робіт з допомогою систем виявлення текстових збігів студентів факультету іноземних мов засвідчує досить низький рівень запозичень (найбільше – 34%), у чому експерти мали змогу переконатися під час перевірки.<br>4.Вважаємо некоректним Зауваження 4 «Увести в зміст ОК теми, пов'язані з правами інтелектуальної власності та академічною доброчесністю.», оскільки теми, у яких висвітлюються питання інтелектуальної власності та академічної доброчесності є невід'ємною складовою дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень», силабус якої був завантажений до самооцінки.<br>5.Усі магістерські роботи на електронному носії передаються в репозитарій бібліотеки вже протягом 10 років та заносяться у каталог, що використовується при перевірці на виявлення текстових збігів. Студенти мають змогу ознайомитися зі змістом дипломних робіт у бібліотеці через внутрішню мережу, тому оприлюднювати повний текст додатково на сайті кафедри чи факультету вважаємо недоцільним, адже кращі випускники можуть продовжувати |

| | |
|---|---|
| | наукові дослідження в аспірантурі, публікувати результати магістерських робіт у наукових статтях. |
| **Критерій 6. Людські ресурси**<br>Під час ознайомлення з особливостями ОП було виявлено низку недоліків: - відсутність чітких процедур стимулювання розвитку викладацької майстерності; роботодавці та експерти в галузі не запрошуються для проведення занять. Рекомендуємо сприяти на системному рівні розвитку педагогічної майстерності викладачів.<br>Професійна та академічна кваліфікація викладачів відповідає цілям ОП та дозволяє досягти цілей програми та ПРН, конкурсний добір викладачів є прозорим. До занять долучаються професіонали-практики, підтримується професійний розвиток викладачів. Налагоджена співпраця з вітчизняними і закордонними ЗВО в межах програм академічної мобільності. В контексті виконання критерію рекомендуємо на рівні університету імплементувати систему підтримки й стимулювання викладацької майстерності науково-педагогічних працівників. Також рекомендуємо гармонізувати змістове наповнення ОП, зокрема структуру практичної підготовки студентів, із можливостями, які пропонують роботодавці, що безпосередньо залучені до реалізації ОП та тісно співпрацюють зі студентами вже сьогодні. Передбачити можливість проходження практики у видавництвах, перекладацьких агенціях та інших установах. Зазначені зауваження не є суттєвими, а недоліки загалом не впливають на якість освітнього процесу. | 1. Під час роботи виїзної комісії було поставлено низку запитань стосовно стимулювання розвитку професійної майстерності, про що засвідчено у п.1-6 як позитивний досвід. Професійний розвиток викладачів є складовою науково-педагогічної діяльності, про що свідчить Положення про рейтингове оцінювання викладачів Щонайменше 1 раз на рік викладачі кафедри проводять відкрите заняття. Крім того, обов'язковою умовою, прописаною в Положенні про конкурсне заміщення посад, Положенні про присвоєння вчених звань та Положенні про рейтингове оцінювання викладачів є проведення відкритого заняття. Сталою практикою є обмін досвідом з представниками інших ЗВО України. Так, у рамках круглого столу «Національна ідентичність: текстуальні виміри» http://francophonie.com.ua/portfolio-items/page/9/ (21-22лютого 2019 р.) доктор філологічних наук, професор кафедри світової літератури Харківського національного університету ім. В. Н Каразіна Криворучко С. К. провела для студентів-магістрів відкриту лекцію «Ідентичність як індивідуація у творчості Андре Жіда». Професійному зростанню викладачів сприяють науково-практичні конференції та науково-педагогічні стажування, у яких беруть участь викладачі.<br>2. Усі викладачі, залучені до викладання на ОП другого (магістерського) рівня є фахівцями в обраній галузі з науковими ступенями на вченими званнями, серед яких – тільки 1 старший викладач, сертифікований екзаменатор DELF/DALF за рівнем С1. Усі викладачі пройшли заплановане наукове стажування, а також удосконалюють свої практичні навички шляхом участі у семінарах та літніх мовних школах, організованих за сприяння Посольства Франції в Україні. Детальна інформація про це зафіксована у ЄДЕБО, обґрунтована у таблицях і додатково - у CV кожного викладача, представленого на вимогу комісії.<br>3. Кафедра французької філології запрошує на аудиторні заняття роботодавців, фахівців у |

| | |
|---|---|
| | галузі перекладу, зокрема керівника перекладацької агенції “Sonata 40 мов” В. Осадчука, який дає практичні поради студентам щодо розв’язання комплексних проблем у сфері перекладу документів, наукових, технічних текстів, (про що зазначено у звіті на початку, а наприкінці написано, що роботодавці не беруть участі в освітньому процесі).<br>4. Категорично не погоджуємось з оцінкою експертів людських ресурсів факультету іноземних мов. Вважаємо, що розвиток педагогічної майстерності має системний характер, рівень кваліфікації викладачів відповідає вимогам, кафедра співпрацює з науковою громадою та професіоналами-практиками, студенти-бакалаври мають можливість проходити лінгвістичну/перекладацьку практику у видавництвах та перекладацьких агентствах, здобувачі другого (магістерського) рівня проходять науково-педагогічну (асистентську) практику у ЗВО. |
| **Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси**<br>Серед недоліків відзначимо відсутність чіткої і зрозумілої політики вирішення конфліктних ситуацій - пропонуємо написати Положення або прописати цей пункт у Положенні про внутрішній розпорядок. Переглянути та оновити дане Положення, датоване 2016 роком, яке містить пункт про те, що староста має отримувати і видавати студентам стипендію, а також деякі інші застарілі пункти. Забезпечити обладнання кафедри або факультету лінгафонним кабінетом, для досягнення ПРН з дисципліни “Практика усного/письмового перекладу”, що містить навчальний блок з синхронного перекладу. Відремонтувати деякі приміщення, якими користуються здобувачі ОП “Французька мова і література”. Кафедра французької філології має обладнану фахову бібліотеку з художніми книгами французькою мовою, проте вважаємо недоліком те, що бібліотека поповнюється лише за рахунок студентських внесків. Аудиторії обладнані настінними моніторами і комп'ютерами, однак це стосується не всіх аудиторій.<br>Загалом вимоги критерію 7 дотримано, під час ознайомлення з нормативними документами ЗВО та під час виїзної експертизи було | 1. Політика вирішення конфліктних ситуацій прописана у Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів, введеному в дію наказом ректора (№ 799 від 26.11.2019 р.), у Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», прийнято Вченою радою університету 29.11.2017, протокол №11.<br>2. Щодо зауваження про оновлення пункту внутрішнього розпорядку «староста має отримувати і видавати студентам стипендію» виокремлено експертами з документа, який втратив чинність, бо розроблений документ на 2016-2018 н.р. Погоджуємось з допущенням технічної помилки на сайті університету і водночас підтверджуємо відсутність цього факту тим, що стипендійне забезпечення студентів здійснюється відповідно до Положення про виплату стипендій, а обіг готівкових розрахунків абсолютно відсутній в університеті з 2016 р., відповідно до Постанови Кабінету міністрів України № 662 від 22.09.2016 р.<br>3. Викладачі та студенти факультету іноземних мов мають можливість проводити заняття в центрі інформаційних технологій PNU - EcoSystem, оснащеному найновішим |

| | |
|---|---|
| встановлено, що здобувачі і викладачі мають безоплатний доступ до інфраструктури, що необхідна для навчання і викладання. Налагоджена система консультаційної, організаційної, соціальної, освітньої та інформативної підтримки. Але є низка недоліків: нечітка політика вирішення конфліктних ситуацій, відсутність ремонту в деяких приміщеннях, відсутність адаптованих для осіб з особливими освітніми потребами вбиралень і відсутність в адміністративному корпусі пандусів. Проте, висловлені зауваження не є суттєвими, а недоліки загалом не впливають на якість освітнього процесу. | інноваційним обладнанням, який членам експертної комісії було запропоновано відвідати, але вони відмовилися. Зауваження стосовно забезпечення обладнання кафедри або факультету лінгафонним кабінетом, для досягнення ПРН з дисципліни "Практика усного/письмового перекладу", що містить навчальний блок з синхронного перекладу, вважаємо рекомендаційним, яке не впливає на якість навчального процесу. Елементи синхронного перекладу успішно застосовуються з використанням сучасного обладнання (ноутбук, навушники) у формі тренувальних вправ. Оновлення лінгафонного кабінету факультету завжди бажане, однак розвиток інформаційних технологій випереджає норми експлуатації комп'ютерної техніки.<br>4. Усі приміщення факультету придатні до навчання, ремонт проводиться за графіком, зокрема завершується комплектація великої лекційної аудиторії факультету сучасними меблями та мультимедійним обладнанням.<br>5. Експерти мали можливість пересвідчитись у наявності пандусів в гуманітарному корпусі, де відбувається навчальний процес факультету іноземних мов, на першому поверсі якого зараз ремонтують вбиральні, адаптовуючи їх для осіб з особливими освітніми потребами. Встановлено ліфт для людей з особливими потребами, біля актового залу є туалет, що відповідає вимогам людей з обмеженими можливостями, до якого можна легко добратися за допомогою системи пандусів! Задля потреби осіб з особливими потребами керівництво проводить прийом у 101 аудиторії гуманітарного корпусу!<br>6. Категорично не погоджуємось із зауваженням стосовно бібліотеки з книгами французькою мовою. Коментар експертів «вважаємо недоліком те, що бібліотека поповнюється лише за рахунок студентських внесків» не відповідає дійсності. Кафедра французької філології зібрала цю бібліотеку з власної ініціативи, вона поповнюється переважно за підтримки Посольства Франції в Україні, з благодійних ініціатив української діаспори у Франції та викладачів кафедри, які привозять літературу, перебуваючи на конференціях, стажуваннях, інших заходах, для потреб студентів, які навчаються на ОП. Студенти жодним чином не залучені до поповнення фондів і можуть користуватися |

| | |
|---|---|
| | ними безкоштовно. Університет підтримує цю ініціативу і створює умови для якісної роботи (виділено приміщення з необхідним обладнанням). |
| **Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми**<br>В контексті Критерію 8 експертною групою було виявлено низку недоліків. Система забезпечення якості вищої освіти в університеті, зокрема система ефективних процедур перегляду освітніх програм, перебуває на стадії формування. Перегляд і вдосконалення освітньої програми здійснювався переважно як реакція на зовнішні чинники (поява нормативних документів МОН України, затвердження Стандарту вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти). Рекомендуємо на інституційному рівні удосконалити систему моніторингу перегляду освітніх програм, врегулювавши процедуру врахування зауважень і пропозицій різних груп стейкхолдерів освітнього процесу.<br>Попри те, що функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти потребує подальшого вдосконалення, експертною групою встановлено, що процедури і політики забезпечення якості належним чином сприймаються всіма членами академічної спільноти ЗВО. Адміністрація ЗВО та розробники ОП демонструють досить чітке бачення шляхів нормативного врегулювання зазначених процедур на інституційному рівні, а також безпосередньої їх реалізації під час моніторингу та перегляду освітньої програми. З огляду на це вважаємо, що виявлені недоліки загалом не впливають на якість освітньої програми. | 1. Система забезпечення якості вищої освіти в університеті регулюється Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», прийнято Вченою радою університету 29.11.2017 р., протокол №11. Про факти перегляду освітньої програми свідчать дані у самооцінці та протоколи засідань кафедри, у яких зафіксовано зміни у зв'язку із приведенням ОП у відповідність до Методичних рекомендацій з розроблення освітніх програм (наказ МОН України від 29.03.2018 р. №206), а також у зв'язку з Наказами МОН України щодо уточнення шифру дисципліни та уведенням навчальної дисципліни «Охорона праці».<br>2. Процедура врахування зауважень і пропозицій різних груп стейкхолдерів освітнього процесу теж відображена у протоколах засідання кафедри і підтверджена на зустрічах експертної групи зі стейкхолдерами.<br>3. Недоліки, виявлені експертною групою, пояснюємо тим, що процедура введення Стандарту вищої освіти не врегульована не тільки на інституційному рівні, але й на рівні Міністерства освіти і науки. Зокрема:<br>А) Стандарт затверджено 20.06.2019 р. і вводиться в дію з 2019/2020 навчального року.<br>Б) Стандарт розглянуто і схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 035 «Філологія» Науково-методичної комісії № 4 з гуманітарних наук та богослов'я сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 4 від 17. 02. 2017 р.).<br>В) Стандарт розглянуто на засіданні сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 16 від 15.06.2017 р.).<br>Г) Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень і пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 035 «Філологія» Науково-методичної комісії № 4 з гуманітарних наук та богослов'я сектору вищої освіти Науково-методичної ради |

| | |
|---|---|
| | Міністерства освіти і науки України (протокол № 8 від 21. 12. 2018 р.).<br>Отже, процедура прийняття Стандарту пройшла всі етапи узгодження протягом 2 років, а на впровадження Стандарту і приведення ОП до вимог Стандарту запропоновано лише 2 місяці канікулярного періоду.<br>Розробники ОП «Французька мова і література» привели ОП у відповідність до Стандарту, запропоновані зміни були обговорені на засіданні кафедри французької філології 23.10.2019 р. протокол №3, оприлюднені на сайті факультету та кафедри для громадського обговорення, затверджені на засіданні Вченої ради факультету іноземних мов 29.10.2019 р. протокол №2, та затверджені на засіданні Вченої ради Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника 27.11.2019 р., протокол № 10.<br>4. Вважаємо рекомендацію на інституційному рівні удосконалити систему моніторингу перегляду освітніх програм, врегулювавши процедуру врахування зауважень і пропозицій різних груп стейкхолдерів освітнього процесу, упередженою, оскільки розробниками ОП дотримано усіх процедур перегляду освітньої програми.<br>5. Прийняття Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія й акредитація ОП «Французька мова і література» в обмеженому часовому просторі спричинили те, що у самооцінку включили ОП у редакції 2016 року, а паралельно, з дотриманням усіх процедур, розробляли зміни до освітньої програми, які були затверджені у встановленому порядку. |
| **Критерій 9. Прозорість та публічність**<br>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9: Недоліком у контексті Критерію вважаємо відсутність на відповідній сторінці сайту можливості вносити пропозиції до оприлюдненого проекту освітньої програми. Рекомендуємо у майбутньому проект оновленої освітньої програми та змін до неї оприлюднювати для громадського обговорення не пізніше як за 1 місяць до їх розгляду, таблицю пропозицій - протягом 1 тижня після закінчення громадського обговорення. Рекомендуємо перемістити або продублювати | 1. Недолік у контексті Критерію 9 стосовно відсутності на відповідній сторінці сайту можливості вносити пропозиції до оприлюдненого проекту освітньої програми прокоментуємо тим, що проект виставлений на офіційній сторінці факультету та кафедри, де вказано усі контактні дані, тому охочі висловити коментар мали усі можливості скористатися прийнятною для них формою (e-mail, телефон тощо).<br>2. На даний час для більш зручної навігації створено форму зворотного зв’язку. |

| | |
|---|---|
| проєкт програми на сторінку кафедри французької мови, для більш зручної навігації; створити форму зворотнього зв'язку зі стейкхолдерами для отримання рекомендацій та побажань.<br>В результаті здійсненого аналізу можемо стверджувати про загалом відповідність закладу вищої освіти вимогам критерію у контексті прозорості та публічності. Висловлені зауваження не є суттєвими і загалом не впливають на якість освітньої програми | |

## Загальний коментар

У контексті загальних положень Методичних рекомендацій для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми, затвердженого рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти протокол від 29 серпня 2019 р. № 9, гарант ОП «Французька мова та література» подав заявку на акредитацію,сподіваючись на задекларовані Національним агентством «принципи довіри і взаємної вимогливості, маючи на меті поширювати їх в українському академічному середовищі», на налагодження діалогу та плідної співпраці. Виїзна комісія експертів мала можливість пересвідчитися у реальності навчального процесу, у згуртованій і фаховій команді викладачів, які працюють на факультеті, у їх невичерпному ентузіазмі і прагненні до вдосконалення. Усі зустрічі, запропоновані експертами, пройшли на високому рівні, загальне враження від спілкування залишилося позитивним. Однак, виставлені експертами оцінки за усіма критеріями видаються упередженими та необ'єктивними. У спробі пояснити причини таких оцінок приходимо до наступних висновків:

1. Дотримання чіткого графіку роботи комісії не дало їй можливість реально отримати відповіді на усі запитання, як і гарантам представити всю роботу, (наприклад, знайомство з матеріально-технічним забезпеченням - 4 поверхи гуманітарного корпусу та 3 поверхи адміністративного корпусу за 1 годину перетворилися у побіжний огляд).
2. Бажання поставити запитання не завжди відповідало бажанню почути відповідь, оскільки усі члени експертної групи прагнули артикулювати свої запитання, а запрошені представники науково-педагогічних працівників, стейкхолдерів, студентів та випускників з двох факультетів не встигали в однаковій мірі висловити свої думки та дати оцінку стосовно організації навчального процесу за кожною ОП.
3. Враховуючи досвід акредитаційної експертизи, висловлюємо побажання включати до складу експертної комісії фахівців, які працюють на фахових кафедрах та обмежувати об'єднання членів комісії для експертизи різних ОП хоча б у межах одного факультету, оскільки підготовка фахівців-філологів з рідної мови та іноземної мови все ж має свою специфіку.

**Додаток 1**

| | ОП у редакції 2016 р. | Стандарт вищої освіти | Проект змін до ОП 2019 р. | коментар |
|---|---|---|---|---|
| Загальна характеристика | Таблиця (фокус, орієнтація, особливості) | Профіль | Профіль відповідно до стандарту | |
| Мета та цілі | Підготовка висококваліфікова-них фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства та перекладу в процесі професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та\або здійснення інновацій у відповідних умовах і відповідно до встановлених умов | підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, у діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами | підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, у діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами, зокрема французькою та англійською. | |
| Перелік компетентностей | Лінгвістична,<br>Літературознавча,<br>Діагностична, управлінська, інформаційно- | інтегральна, загальні - 12,<br>спеціальні (фахові) - 8 | інтегральна, загальні - 12,<br>спеціальні (фахові) - 11 | Зміст компетент-ностей у ОП редакції 2016 виражає іншими |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | аналітична, інтегральна, культурологічна | | | словами зміст компетент-ностей ОП редакції 2019, окрім ЗК 12 |
| Результати навчання | 13 | 17 | 18 | РН у ОП (2016) іншими словами відповідають змісту Стандарту, РН13, який стосується дотримань правил академічної доброчеснос-ті враховано у змінах |
| Перелік компонентів | Відповідно до навчального плану | | Відповідно до навчального плану | |
| Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти | Процедур і заходів - 6 | Процедур і заходів - 9 | Процедур і заходів - 9 | |
| | | | | |